

การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย*

THE RESOLUTION OF DOMESTIC VIOLENCE IN THAILAND

รัฐวิชัย อริยพัชฌ์พล

Rathavich Ariyapachpol

พภัตสรณ์ วรภัทรธีระกุล

Paphatsorn Woraphattirakul

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

E-mail: rathavich.a@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอันนำไปสู่กลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา รวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 22 ท่าน ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ แบ่งเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยวหน่วยงานราชการ 7 ท่าน หน่วยงานเอกชน 1 ท่าน และนักวิชาการ 6 ท่าน การสนทนากลุ่มกับผู้รับผลกระทบจากความรุนแรง 8 ท่าน พบว่า ปัญหาและการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว 1) ด้านกายภาพ การที่ผู้ชายทำร้ายผู้หญิง เนื่องจากโครงสร้างอำนาจ ควรแก้ปัญหาโดยการรณรงค์เพิ่มความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงเริ่มตั้งแต่ในครอบครัว 2) ด้านเพศ การล่วงละเมิดต่อร่างกาย การล่วงละเมิดทางเพศสภาพ ควรแก้ปัญหาโดยการให้ความรู้แก่เด็ก ในเรื่องสำคัญที่ละเอียดอ่อน เช่น เพศ และควรปรับเปลี่ยนกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม 3) ด้านจิตใจ การดู๋ด่าใช้อำนาจทำร้ายจิตใจ ควรแก้ปัญหาโดยการสร้างค่านิยมที่ดีตั้งแต่เด็ก ปลูกฝังการทำความดีให้เด็กตั้งแต่ในโรงเรียน 4) ด้านสภาพการเงิน เกิดจากครอบครัวที่ยากจน การไม่ได้รับการเลี้ยงดูตามอัตภาพ ควรแก้ปัญหาโดยการสนับสนุนการสร้างอาชีพ การจัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายส่งเสริมสินค้าชุมชน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดกลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงได้ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายการพัฒนาสตรี 2) กลยุทธ์การพัฒนาตนเอง 3) กลยุทธ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว 4) กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาชุมชนและสังคม 5) กลยุทธ์การพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย

คำสำคัญ: ความรุนแรงในครอบครัว, การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว, ความรุนแรง

* Received 11 April 2020; Revised 26 April 2020; Accepted 28 April 2020

Abstract

This research article aimed to study situation of domestic violence in Thailand and provided for solution on how to make the strategy plans on the resolution of domestic violence in Thailand. This qualitative research article has analyzed content by collecting data from a focus group discussion and in-depth interview of 22 key informants residing in Bangkok of which the in-depth interviews were comprised of 7 public officials, 1 private enterprise, and 6 academics and the focus group was comprised of 8 victims of domestic violence. It was found from this research that the problems and the resolution of domestic violence in Thailand were: Physical violence of which the problems were based on the tradition of men power control could be lessened by providing the knowledge of the domestic violence situation; Sexual violence included both sexual harassment and sexual assault could be lessened by educating the children in sexual prevention and increased more legal protection; Mental or Social violation which was mostly based on irony speech could be lessened by instilling values in childhood; Economic violence which was mostly come from the weak economic families could be lessened by providing the careers or income, supporting the community fund and fostering the community products. The appropriate authorities shall emphasize the strategy plans to tackle with the problems of domestic violence in Thailand in 5 approaches: creating women community development organizations; fostering the self-development programs; promoting family development learning; supporting the community and social development campaigns; planning legal framework and enforcement.

Keywords: Domestic Violence, The Resolution of Domestic Violence, Violence

บทนำ

รากฐานของครอบครัวอยู่ที่ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว ซึ่งจะเชื่อมโยงและยึดเหนี่ยวให้ครอบครัวอยู่ร่วมกันเป็นหน่วยทางสังคม รวมถึงทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกในครอบครัวได้ จากผลการศึกษาปัญหาครอบครัว พบว่า ครอบครัวบางส่วนมีปัญหาความแตกร้างที่รากฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวอย่างชัดเจน อาทิ ปัญหาการนอกใจคู่สมรสของตนเอง ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาการหย่าร้างต่อไปได้ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่แสดงออกในรูปความรุนแรง และไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้

ปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันของสมาชิกครอบครัวที่น้อยลงมาก มีการทอดทิ้ง การใช้ความรุนแรงกับผู้ที่เปราะบางและต้องการความอบอุ่นจากคนในครอบครัว อาทิ เด็กเกิดใหม่ เด็กวัยรุ่น ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยเรื้อรัง (Bessel A. van der Kolk, MD, 2017); (Johnson, M. P., 2016) ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดจากการทำร้ายซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นการที่สามีทำร้ายภรรยา บิดาและหรือมารดาทำร้ายบุตร หรือผู้ที่แข็งแรงกว่าทำร้ายบุพการีที่มีความชราภาพ ญาติผู้ใหญ่ซึ่งเป็นผู้ที่มีความอ่อนแอทางสรีระ หรือเป็นผู้ที่ต้องพึ่งพาทางการเงินจากผู้กระทำความรุนแรง หรือในทางกลับกันซึ่งมีเพียงส่วนน้อยที่ภรรยาทำร้ายสามีนั้น ล้วนเป็น "ปัญหาสังคมกึ่งอาชญากรรม" ที่มีจำนวนความถี่และทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในยุคสมัยปัจจุบัน (Anderberg, D. et al., 2016)

จากสถิติปัญหาความรุนแรงนั้นเป็นปัญหาระดับโลก โดยบุคคลที่เป็นผู้กระทำความรุนแรงมากที่สุดคือ "สามี" ส่วนในประเทศไทยปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และคนในครอบครัว เป็นปัญหาสำคัญที่จัดอยู่ในอันดับที่ 7 (พัชรินทร์ ศิริวิสุทธิรัตน์, 2555) นอกจากนี้ยังมีความเชื่อที่ว่าสามีตีภรรยาเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ซึ่งประเทศไทยถูกจัดเป็นอันดับที่ 2 จาก 49 ประเทศ โดยประเด็นความรุนแรงทางเพศต่อคู่ของตนเอง ประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 7 จาก 71 ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ที่ผู้หญิงถูกทำร้ายจากคนรัก ซึ่งในจำนวนนี้เป็นความรุนแรงทางเพศมากที่สุด (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ, 2555)

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวจึงไม่ใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่ง หรือเรื่องส่วนตัวภายในครอบครัวอีกต่อไป เพราะผลกระทบเกิดขึ้นต่อสังคมมากมาย โดยมูลนิธิหญิงชายก้าวไกล พบว่าเกิดเหตุความรุนแรงทางเพศทั้งหมด 317 ข่าว ซึ่งช่วงอายุของผู้ถูกกระทำเกินครึ่งเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ 5 - 20 ปีถึง 60.6% รองลงมาอายุ 41 - 60 ปี 30.9% ที่น่ากังวลใจคือ อายุของผู้ถูกกระทำน้อยที่สุด เป็นเด็กหญิง 5 ขวบถูกข่มขืน และมากที่สุด 90 ปี และที่น่าเศร้าใจคือ มีผู้เสียชีวิต 20 ราย ด้านกลุ่มอาชีพผู้ถูกกระทำมากที่สุดคือ นักเรียน นักศึกษา ถึง 60.9% (ปีแอลที แบงค์คอก, 2561) โดยจากข้อมูลของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี พบว่า มีการเข้ามาร้องเรียนปัญหาทางด้านครอบครัว เฉลี่ยวันละ 7.7 ราย และจังหวัดที่มีปัญหามากที่สุด คือ กรุงเทพฯ มีการเข้ามาร้องเรียนปัญหาทางด้านครอบครัวถึง 496 รายในปี 2561 ที่ผ่านมา (มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี, 2561) ซึ่งข้อมูลการกระทำความรุนแรงในครอบครัวของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ 2562 (ช่วงเดือนตุลาคม 2561 ถึงกันยายน 2562) ที่รวบรวมจากโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์จำนวน 11 แห่ง และศูนย์บริการสาธารณสุขสังกัดสำนักอนามัยจำนวน 68 แห่ง พบว่ามีจำนวนผู้ถูกกระทำความรุนแรงจำนวน 1,115 ราย ซึ่งสามารถแยกประเภทและสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรุนแรงเป็น 2 อันดับแรก ประกอบด้วย ช่วงอายุผู้ถูกกระทำความรุนแรงที่พบมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 26 - 59 ปี จำนวน 560 ราย คิดเป็น 50.22% และช่วงอายุ 19 - 25 ปี จำนวน 229 ราย คิดเป็น 20.45% กรณีผู้กระทำความรุนแรงที่พบมากที่สุดจากสถิติเป็นคู่

สมรส จำนวน 377 ราย คิดเป็น 33.75% และแพน จำนวน 211 ราย คิดเป็น 18.89% ส่วนลักษณะความรุนแรงที่พบมากที่สุดนั้นมีการถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 862 ราย คิดเป็น 36.90% และถูกละเลย/ทอดทิ้ง จำนวน 115 ราย คิดเป็น 10.26% นอกจากนี้สถานที่เกิดเหตุที่พบมากที่สุดคือบ้าน จำนวน 390 ราย คิดเป็น 34.98% และสถานที่อื่น ๆ จำนวน 302 ราย คิดเป็น 27.09% (อนุชิต ไกรวิจิตร, 2563)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาอันนำไปสู่กลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนไทยในการหยุดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวให้เกิดการป้องกัน การสร้างเสริมปรับปรุง การเรียนรู้ การรับรู้ และการหยุดพฤติกรรมความรุนแรง ซึ่งจะนำไปสู่การเป็น "ครอบครัวที่เข้มแข็งและสมานฉันท์" อันเป็นฐานรากสำคัญของสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอันนำไปสู่กลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นศึกษาในประเด็นต่อไปนี้ 1) ปัญหาและการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย 2) กลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย

1.2 ด้านพื้นที่ ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้แก่ หน่วยงานราชการ และองค์กรรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว และพื้นที่การเกิดขึ้นของความรุนแรงในครอบครัว ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 กลุ่ม และการสนทนากลุ่ม จำนวน 1 กลุ่ม คือ

1.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มหน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม กรมควบคุมประพฤติ กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำนวน 7 ท่าน 2) กลุ่มหน่วยงานเอกชน คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จำนวน 1 ท่าน 3) กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาจิตวิทยาครอบครัว นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นเจ้าหน้าที่ใกล้ชิดคดีความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 6 ท่าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 14 ท่าน

1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว จังหวัดกรุงเทพฯ จำนวน 8 ท่าน (มูลนิธิปวีณาหงสกุล เพื่อเด็กและสตรี, 2561)

1.3 ด้านเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยราชการ หน่วยงานเอกชน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 14 ท่านและสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 8 ท่าน เพื่อต้องการทราบข้อมูล และความคิดเห็นรวมทั้งกระบวนการ ข้อเสนอแนะ และมุมมองต่าง ๆ ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว โดยแบบสัมภาษณ์มี 3 ชุด แต่ละชุดมีข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อเท่ากัน โดยถามแต่ละกลุ่มในประเด็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และแนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้แก่ รวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัวจากหน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานเอกชน และนักวิชาการ จำนวน 14 ราย และสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 8 ราย ลักษณะการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยแนวคำถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด ซึ่งก่อนนำแนวคำถามไปสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยได้ส่งแนวคำถามทั้งหมดให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแนะนำในการแก้ไข หลังจากนั้นส่งแนวคำถามให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไข โดยผู้วิจัยทำการยืนยันความน่าเชื่อถือได้ (Credibility) ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม หรือบุคคลที่อยู่ในปรากฏการณ์ที่ศึกษา โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม กลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญศึกษาตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง โดยการอ่านข้อมูลดังกล่าวพร้อมให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ทักท้วง หรือยอมรับข้อมูลที่น่าเสนอ การแสวงหาความเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันคือ (สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2553) 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลผู้ศึกษาวิจัยที่ได้มานั้นมีความถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบคือ การสอบแหล่งข้อมูล แหล่งที่มา ที่จะพิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งเวลา หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะมีเหมือนกันหรือไม่ แหล่งสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ และแหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ 2) การตรวจสอบสามเส้า ด้านผู้ศึกษาวิจัย (Investigator triangulation)

คือ การตรวจสอบว่าผู้ศึกษาวิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลต่างกันอย่างไรร โดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาตรวจสอบว่าผลการวิจัยตรงกันหรือไม่ 3) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory triangulation) คือ การตรวจสอบว่าผู้ศึกษาวิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่นำมาอ้างอิงในกรอบแนวคิดเป็นเครื่องตรวจสอบ เพื่อให้แนวคำถามที่ใช้ในการวิจัยมีความสมบูรณ์มากที่สุด และสามารถตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ได้ ซึ่งเมื่อได้ทำการแก้ไขแนวคำถามในประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้แนะนำเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม กับผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 กลุ่มได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา มีขั้นตอนดังนี้ 1) นำข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการถอดเทป และที่ทำการจดบันทึกไว้มาอ่านทบทวน และพิจารณาให้เข้าใจในภาพรวม รวมถึงประเด็นสำคัญของข้อมูลที่ได้ 2) จัดกลุ่มของข้อมูล และทำการเชื่อมโยงแนวคิดต่าง ๆ ในด้านความสัมพันธ์หรือเป็นเหตุเป็นผลแก่กันของข้อมูลที่ได้ 3) ผู้วิจัยเขียนบรรยายข้อค้นพบอย่างละเอียด พร้อมทำการยกตัวอย่างคำพูดที่สำคัญประกอบในการบรรยายเพื่อความชัดเจนของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ 4) อภิปรายผลการวิจัย โดยการนำวรรณกรรมที่ได้ทบทวนมาอ้างอิงประกอบกับผลที่ได้จากการศึกษา

ผลการวิจัย

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย เป็นปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้ในทุกครัวเรือน โดยเป็นปัญหาที่มีการทำร้ายร่างกาย การล่วงละเมิดทางเพศ การทำร้ายจิตใจจากการดุด่า การถูกทอดทิ้งจากผู้เลี้ยงดู ซึ่งสามารถระบุปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ ดังนี้

1. ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านกายภาพ เป็นปรากฏการณ์ที่ผู้ชายทำร้ายผู้หญิงเนื่องจากโครงสร้างอำนาจ คือการเป็นหัวหน้าครอบครัว ลักษณะของการใช้กำลังทำร้ายซึ่งทำให้เกิดบาดแผลทางร่างกายปรากฏขึ้น สาเหตุการทำร้ายร่างกายนี้เกิดจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ถ้าสามีมีความเครียดถ้าไม่สามารถมีรายได้ ก็อาจดื่มสุรา ควบคุมสติไม่ได้ก่อเกิดความรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ความรุนแรงยังเกิดกับครอบครัวใหญ่ที่สมาชิกในครอบครัวมีทั้งผู้สูงอายุ ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันด้วยวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน จึงมีโอกาสดังกล่าวถูกกระทำจากความรุนแรงจากคนในครอบครัวได้

2. ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านเพศ เป็นการไปล่วงละเมิดต่อเนื้อตัวร่างกายหรือบางครั้งอาจรวมไปถึงการล่วงละเมิดในเรื่องของเพศสภาพ ทั้งความเป็นเพศของผู้หญิงหรือชาย สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเพศ ทุกวัย มักพบกับเด็ก หรือคู่สมรส ซึ่งถ้ากลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก

หรือเยาวชน ต้องเติบโตไปเข้าไปอยู่ในสังคม เป็นกลุ่มที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ควรได้รับความดูแลและปกป้อง เนื่องจากกลุ่มเด็กและเยาวชนนี้ ถ้าเติบโตอาจมีปัญหาด้านสุขภาพจิตที่รุนแรงตามมา

3. ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านจิตใจ เป็นความรุนแรงที่เกิดจากคู่ค้า ซึ่งสังคมในปัจจุบันเป็นเหมือนลักษณะสังคมที่มีการใช้อำนาจ หรือบางครั้งเกิดการคู่ค้า แล้วอีกฝ่ายหนึ่งเจ็บ ไม่เกิดการสื่อสารเป็นตัวก่อให้เกิดความรุนแรงอย่างหนึ่ง จากเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์พบว่าเด็กจำนวนประมาณ 40% ถึง 50 % ที่ได้รับความรุนแรงทางด้านจิตใจ

4. ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านสภาพการเงิน ส่วนมากเกิดขึ้นในครอบครัวที่ยากจน เกิดจากการทอดทิ้ง หรือเรียกว่า Neglect เป็นการทอดทิ้งโดยไม่มี ความสนใจจากผู้เลี้ยงดู ไม่มีใครมาดูแลเนื่องจากต้องทำงาน ถ้าไม่ทำก็ขาดรายได้ อาจส่งผลทำให้เด็กขาดโอกาสไปโรงเรียน หรือว่าบางครั้งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กเปลี่ยนแปลงไป

การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทยนั้นได้มีการนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา โดยพิจารณาจากปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อสามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ ดังนี้

1. การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านกายภาพ ควรทำการเพิ่มความรู้อ่อน ซึ่งหากแต่ละครอบครัวมีความรู้ด้านการกระทำความรุนแรง ตระหนักว่าการกระทำใดเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ส่งผลกระทบต่อคนในครอบครัวอย่างไร และการกระทำความรุนแรงเป็นความผิดหรือมีโทษตามกฎหมายอย่างไร ผู้กระทำอาจหยุดการกระทำความรุนแรงได้ โดยการเรียนรู้ต้องเริ่มตั้งแต่ในครอบครัว ควรณรงค์สร้างความตระหนักแล้วก็ต้องการสร้างค่านิยมใหม่ ๆ ให้กับผู้คนในสังคมและครอบครัว

2. การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านเพศ

2.1 ควรมีการสอนและให้ความรู้แก่เด็ก ในเรื่องสำคัญที่ละเอียดอ่อน เช่น เรื่องเพศ สถาบันครอบครัวจะต้องปลูกฝังและให้ความรู้ที่จำเป็นต่อเด็กในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

2.2 ควรปรับเปลี่ยนข้อกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และกระตุ้นจิตสำนึกของคนในสังคมให้ตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ในการปฏิบัติและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข

2.3 ควรให้ความสำคัญกับปัญหาความรุนแรงในโลกโซเชียล และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และคนใกล้ชิดไม่ควรละเลยหรือมองข้าม

3. การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านจิตใจ ควรมีการสร้างค่านิยมตั้งแต่เด็ก เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้แก่เด็กในโรงเรียนทุกระดับชั้น และควรมีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน ไปจนถึงระดับยุทธศาสตร์ของชาติ

ในการกำหนดนโยบายให้สังคมปราศจากการใช้ความรุนแรง ตลอดจนป้องกันปัญหาการถูกรังแกในโรงเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองและโรงเรียนในการช่วยกันดูแลไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว

4. การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านสภาพการเงิน ควรกำหนดงบประมาณของประเทศเพื่อสนับสนุนการสร้างอาชีพ การจัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายส่งเสริมสินค้าชุมชน แต่ละหน่วยงานหรือองค์กรควรมีการทำงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการ ทั้งในเรื่องของการให้ความรู้ เช่น การขอความร่วมมือสมาคมบัณฑิตสตรีด้านกฎหมายเข้ามาช่วยบรรยายเกี่ยวกับการสร้างรายได้หรืออาชีพ ซึ่งเป็น การบูรณาการร่วมกับภาคประชาชน องค์กรเอกชนที่เข้ามาดูแลข้อยุติเกี่ยวกับความรุนแรง ตลอดจนมีการปรับแก้มาตรการทางกฎหมายให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับประเด็นปัญหาใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

โดยสามารถสรุปกลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้

1. กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายการพัฒนาสตรี เช่น การส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายสตรี ที่สามารถจดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์
2. กลยุทธ์การพัฒนาตนเอง โดยเป็นการพัฒนาเพื่อให้เข้าใจ และรับรู้ในบทบาทของแต่ละคน เช่น บทบาทผู้นำในครอบครัว หรือบทบาทการเป็นสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก รวมทั้งสมาชิกในครอบครัว ทั้งปู่ ย่า ตา ยาย
3. กลยุทธ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว เช่น การให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนการมีครอบครัว เพื่อให้รู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดีในการดำเนินชีวิต
4. กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาชุมชนและสังคม เช่น การใช้เครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังการกระทำความรุนแรงในครอบครัวในชุมชน มีกลไกประสานงานให้ความช่วยเหลือคุ้มครองผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว มีมาตรการจูงใจสำหรับองค์กรหรืออาสาสมัครผู้ดูแล สมาชิกในครอบครัวที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ
5. กลยุทธ์การพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปรับปรุงข้อบังคับ กฎระเบียบ กฎหมาย ให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบันให้สอดคล้องกับแนวคิดด้านสิทธิเด็ก สตรี และสิทธิมนุษยชน

อภิปรายผล

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย พบว่า ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านกายภาพ เป็นปรากฏการณ์ที่ผู้ชายทำร้ายผู้หญิง เนื่องจาก

โครงสร้างอำนาจคือ การเป็นหัวหน้าครอบครัว มีลักษณะของการใช้กำลังทำร้ายซึ่งทำให้เกิดบาดเจ็บทางร่างกายปรากฏขึ้น สาเหตุการทำร้ายร่างกายนี้อาจเกิดจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ถ้าสามีมีความเครียด ไม่สามารถมีรายได้ที่เพียงพอ ก็อาจดื่มสุรา ควบคุมสติไม่ได้ก่อให้เกิดความรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ความรุนแรงยังเกิดกับครอบครัวใหญ่ที่สมาชิกในครอบครัวมีทั้งผู้สูงอายุ ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันด้วยวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน จึงมีโอกาสดูผู้สูงอายุจะถูกกระทำ ความรุนแรงจากคนในครอบครัวได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Stanley & Humphreys ที่ระบุว่าผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยที่เสี่ยงต่อการถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจจากผู้ใกล้ชิดและจากสังคมรอบด้าน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ถูกทำร้ายโดยลูก เป็นการทำร้ายด้วยคำพูดและพฤติกรรมที่ไม่ให้เกียรติผู้สูงอายุนั้น (Stanley, N., & Humphreys, C., 2014) 2) ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านเพศ เป็นการไปล่วงละเมิดต่อเนื้อตัวร่างกาย หรือบางครั้งอาจรวมไปถึงการล่วงละเมิดในเรื่องของเพศสภาพ มักพบกับเด็ก หรือคู่สมรส ซึ่งถ้ากลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กหรือเยาวชน ต้องเติบโตไปเข้าไปอยู่ในสังคม จึงเป็นกลุ่มที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ควรได้รับความดูแลและปกป้อง เนื่องจากกลุ่มเด็ก และเยาวชนนี้ ถ้าเติบโตอาจมีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตที่รุนแรง สอดคล้องกับแนวคิดของ Zarling และ Beth M. Costa กล่าวถึง ความรุนแรงที่เกิดจากพฤติกรรมก้าวร้าว ในทางด้านจิตวิทยาระบุว่าเป็นพฤติกรรมการเล่นแบบ (Modeling): การเห็นตัวอย่างที่ก้าวร้าวจากคนในครอบครัว หรือจากบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ อาจทำให้เกิดการเล่นแบบและปฏิบัติตามได้ (Zarling, A. et al., 2015) (Costa, B. M. et al., 2015) 3) ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านจิตใจ เป็นความรุนแรงที่เกิดจากดูดา ซึ่งสังคมในปัจจุบันเป็นเหมือนลักษณะสังคมที่มีการใช้อำนาจ หรือบางครั้งเกิดการดูดา แล้วอีกฝ่ายหนึ่งเจ็บ ไม่เกิดการสื่อสารเป็นความรุนแรงในครอบครัวอย่างหนึ่ง จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ มีข้อมูลว่าเด็กจำนวนประมาณ 40% ถึง 50 % ได้รับความรุนแรงทางด้านจิตใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Masoud Ahmadzad-Asl และ Clare MA Cannon ระบุว่าความรุนแรงจากบุคคลในครอบครัวที่ได้รับในวัยเด็กเป็นประสบการณ์ที่หล่อหลอมให้เกิดความกระต้างภายในจิตใจ มีพฤติกรรมที่โน้มนำไปในทางความก้าวร้าว และแสดงออกถึงความรุนแรงได้ (Ahmadzad-Asl, M. et al., 2016) (Cannon, M. C. et al., 2016) 4) ความรุนแรงในครอบครัวทางด้านสภาพการเงิน ส่วนมากเกิดขึ้นในครอบครัวที่ยากจน เกิดจากการทอดทิ้ง หรือเรียกว่า Neglect เป็นการทอดทิ้งโดยไม่มีความสนใจจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ไม่มีผู้ใดมาดูแลเนื่องจากต้องทำงาน ถ้าไม่ทำก็ขาดรายได้ อาจส่งผลทำให้เด็กขาดโอกาสไปโรงเรียน หรือว่าบางครั้งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กเปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Gutierrez & Gallegos กล่าวว่า ครอบครัวที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการใช้อำนาจนั้น หากมีปัญหาการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวเกิดขึ้น อาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมความรุนแรง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของครอบครัว และอาจก่อให้เกิดการใช้อำนาจในการแก้ปัญหาครอบครัวได้ (Gutierrez, I. A., & Gallegos, J. V., 2016)

สำหรับการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไต้หวัน สามารถทำได้ดังนี้

1) การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านกายภาพ ควรทำการเพิ่มความรู้ก่อน ซึ่งหากแต่ละครอบครัวมีความรู้ทางด้านการกระทำความรุนแรง ตระหนักว่าการกระทำใดเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ส่งผลกระทบต่อคนในครอบครัวอย่างไร และการกระทำ ความรุนแรงเป็นความผิดหรือมีโทษตามกฎหมายอย่างไร ผู้กระทำอาจหยุดการกระทำ ความรุนแรงได้ โดยการเพิ่มความรู้นี้ต้องเริ่มตั้งแต่คนในครอบครัว ควรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ และสร้างค่านิยมใหม่ๆ ให้กับผู้คนในสังคมและครอบครัว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tina L. Bloom พบว่า การให้ความรู้เรื่องความรุนแรงในครอบครัวกับนักเรียนในโรงเรียนและหนุ่มสาวที่กำลังจะแต่งงานนั้น ก่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องของความรุนแรงในครอบครัวและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงวิธีการรับมือหากต้องเผชิญกับเหตุความรุนแรงในครอบครัว (Bloom, T. L. et al., 2018)

2) การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านเพศ ควรการสอนและให้ความรู้แก่เด็กในเรื่องสำคัญที่ละเอียดอ่อน เช่น เรื่องเพศ สถาบันครอบครัวจะต้องปลูกฝังและให้ความรู้ที่จำเป็นต่อเด็กในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ สอดคล้องกับแนวคิดของ Ilene Hyman ในการให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องของความรัก เพศ และความรุนแรง ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการป้องกัน หรือการรับมือกับปัญหาทางด้านความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นผ่านระบบการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ และควรปรับเปลี่ยนข้อกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และกระตุ้นจิตสำนึกของคนในสังคมให้ตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ในการปฏิบัติและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข (Hyman, I. et al., 2000) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Michael P. Johnson ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความขัดแย้งและการควบคุม: ความสมดุล และไม่สมดุลระหว่างความขัดแย้งของความรุนแรงในครอบครัว โดยนโยบายความรุนแรงในครอบครัวในปัจจุบันได้รับความสนใจมากขึ้นในชุมชนนโยบายอันเป็นผลมาจากข้อกำหนดใหม่ของการปฏิรูปสวัสดิการและการบังคับใช้การสนับสนุนเด็กอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับปัญหาความรุนแรงในโลกโซเชียล และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และคนใกล้ชิดไม่ควรละเลยหรือมองข้าม (Johnson, M. P., 2016) สอดคล้องกับแนวคิดของ Meagan J. Brem ระบุว่าควรให้ความสำคัญกับปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตเนื่องจากเป็นช่องทางที่ง่ายต่อการเผยแพร่และการเข้าถึง (Brem, M. J. et al., 2019)

3) การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านจิตใจ ควรสร้างค่านิยมตั้งแต่เด็ก เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้แก่เด็กในโรงเรียนทุกระดับชั้น และควรมีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน ไปจนถึงระดับยุทธศาสตร์ของชาติในการกำหนดนโยบายให้สังคมปราศจากการใช้ความรุนแรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Julie Ma ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาพฤติกรรมในหมู่วัยรุ่นที่เผชิญกับความรุนแรงในครอบครัวและชุมชนในประเทศชิลี พบว่า

การทำความเข้าใจพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีผลต่อความรุนแรงในครอบครัว ก่อให้เกิดการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความรุนแรงที่จะเกิดได้และก่อให้เกิดความร่วมมือกันป้องกันเพื่อลดความรุนแรงลงได้อีกด้วย (Ma, J. et al., 2016) 4) การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทางด้านการเงิน ควรการกำหนดงบประมาณของประเทศเพื่อสนับสนุนการสร้างอาชีพหรือรายได้ การจัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายส่งเสริมสินค้าชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Judy L. Postmus ในการสนับสนุนให้ผู้หญิงมีความสามารถในการหารายได้โดยไม่ต้องพึ่งพารายได้หลักจากผู้ชาย ด้วยการสนับสนุนงบประมาณการอบรมให้แก่ผู้ได้รับความรุนแรง (Postmus, J. L. et al., 2020)

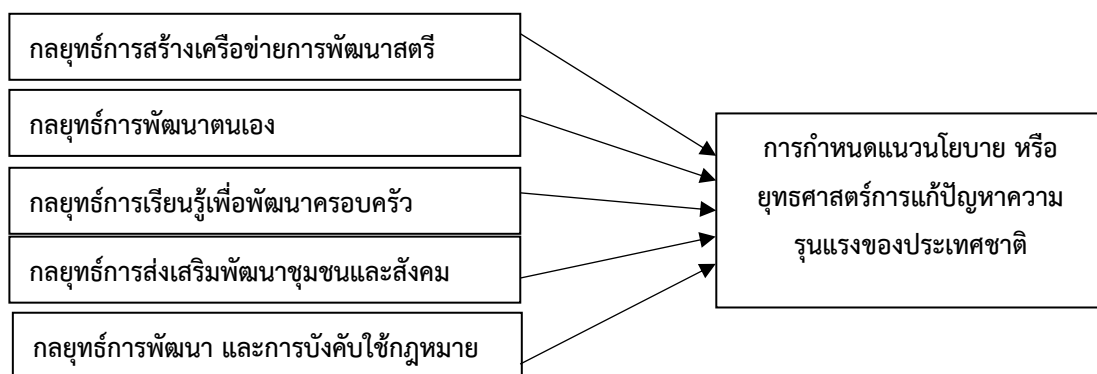
สำหรับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวนั้น สามารถนำไปสู่กลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ ดังนี้ 1) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายการพัฒนาสตรี เช่น การส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายสตรี ที่สามารถจดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์ สามารถปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดการส่งเสริมและพัฒนาสตรีด้านต่างๆ เช่น การสร้างอาชีพ การสร้างงานให้กับสตรี เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร สุภงกษ และกอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ ที่เล็งเห็นว่า การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายสามารถเพิ่มอำนาจการต่อรองและการให้ความสนับสนุนในด้านการพัฒนาศักยภาพต่าง ๆ ของสตรีมีมากขึ้น (ปรียาพร สุภงกษ และกอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์, 2559) และยังมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ LA Goodman ที่เล็งเห็นถึงประโยชน์นอกเหนือจากอำนาจในการต่อรองเพื่อรับสิทธิต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นการรวมกลุ่มที่เอื้ออำนวยต่อการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับความรุนแรง (Goodman, L., 2016) 2) กลยุทธ์การพัฒนาตนเอง โดยเป็นการพัฒนาเพื่อให้เข้าใจ และรับรู้ในบทบาทของแต่ละคน เช่น บทบาทผู้นำในครอบครัว หรือบทบาทการเป็นสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก รวมทั้งสมาชิกในครอบครัว ทั้งปู่ ย่า ตา ยาย สามารถอยู่ร่วมกันด้วยความต่างวัยๆ ได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ Tina L. Bloom ในการให้ความรู้แก่วัยรุ่นในการเคารพซึ่งกันและกันทั้งในเรื่องการสื่อสาร สุขภาวะ และความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมอันก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นซึ่งมีความแตกต่างในแต่ละช่วงอายุ (Bloom, T. L. et al., 2018) 3) กลยุทธ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว เช่น การให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนการมีครอบครัว เพื่อให้รู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบกันภายในครอบครัว ก่อให้เกิดการเข้าใจกันไม่มีความขัดแย้ง สอดคล้องกับแนวคิดของ Sulhani Sulhani ที่แสดงให้เห็นว่าครอบครัวมีความเข้มแข็งและมีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดีนั้น ช่วยลดปัญหาของครอบครัว ซึ่งเป็นผลมาจากการเตรียมความพร้อมจากการให้ความรู้ความเข้าใจก่อนแต่งงาน (Sulhani, S. et al., 2019) 4) กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาชุมชนและสังคม เช่น การใช้เครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังการกระทำความรุนแรงในครอบครัวในชุมชน มีกลไกประสานงานให้ความช่วยเหลือคุ้มครองผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว สอดคล้องกับแนวคิดของ Yu-Hsiu Wang ที่ระบุว่า อาจมีกลไกใน

การป้องกันความเสี่ยงโดยใช้สารสนเทศที่ได้จากการเก็บข้อมูลครอบครัวที่เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมาใช้ในการสร้างแผนที่ความเสี่ยง เพื่อวางแผนป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว เมื่อเกิดเหตุความรุนแรงต่าง ๆ ขึ้นได้อย่างทันท่วงที (Wang, Y. H. et al., 2017) 5) กลยุทธ์การพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับ กฎระเบียบ กฎหมาย ให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันให้สอดคล้องกับแนวคิดด้านสิทธิเด็ก สตรี และสิทธิมนุษยชน โดยการศึกษาของ อีรุฒิ นิลเพ็ชร และกัญญฐิตา ศรีภา ได้มีการนำเสนอให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาด้วยการให้ตำรวจมีหน่วยเฉพาะคดีความรุนแรงในครอบครัวเพื่อความร่วมมือในการดำเนินการส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมาย ความรวดเร็วในการบังคับใช้กฎหมายด้วยบทลงโทษที่เหมาะสม โดยจะต้องได้รับการยอมรับ และความร่วมมือกันของบุคลากรในองค์กรที่เกี่ยวข้อง (อีรุฒิ นิลเพ็ชร และกัญญฐิตา ศรีภา, 2562)

องค์ความรู้ใหม่

สำหรับการแก้ปัญหาความรุนแรงของประเทศไทยนั้น ควรมีการกำหนดกลยุทธ์การแก้ปัญหา ได้แก่ กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายการพัฒนาสตรี กลยุทธ์การพัฒนาตนเอง โดยเป็นการพัฒนาเพื่อให้เข้าใจ และรับรู้ในบทบาทของแต่ละคน กลยุทธ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว อาจเป็นการให้ความรู้เรื่องการใช้ชีวิตร่วมกันของครอบครัวหรือเรื่องบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นการสร้างเครือข่ายทั้งในชุมชนและในสังคมเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรง กลยุทธ์การพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นการร่วมมือกันของแต่ละฝ่ายในการปรับปรุงข้อบังคับ กฎระเบียบ กฎหมาย ให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันให้สอดคล้องกับแนวคิดด้านสิทธิเด็ก สตรี และสิทธิมนุษยชน ซึ่งกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวนี้สามารถนำไปสู่การกำหนดแนวนโยบาย หรือยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาความรุนแรงของประเทศชาติต่อไปได้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของไทย ซึ่งประกอบไปด้วยปัญหาด้านกายภาพ ด้านเพศ ด้านจิตใจ ด้านสภาพการเงินนั้น ควรมีการกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ควรกำหนดกลยุทธ์การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทั้งการสร้างเครือข่ายการพัฒนาสตรี การพัฒนาตนเอง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาครอบครัว การส่งเสริมพัฒนาชุมชนและสังคม 2) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศาลยุติธรรม ควรร่วมกันพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการหยุดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวให้เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่ครอบครัวที่เข้มแข็งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ธีรวุฒิ นิลเพชร และกัญญ์ฐิตา ศรีภา. (2562). สภาพการณ์ความรุนแรงในครอบครัวและการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของตำรวจในการรับมือปัญหาความรุนแรง: ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาล 9. วารสารพยาบาลตำรวจ, 11(2), 326-338.
- บีแอลที แบงค์คอก. (2561). เปิดสถิติความรุนแรงทางเพศของสังคมไทยยังน่าเป็นห่วง. เรียกใช้เมื่อ 16 พฤษภาคม 2562 จาก <https://www.bltbangkok.com/news/4510/>
- ปรียาพร สุภงกษ และกอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์. (2559). รูปแบบการบริหารการพัฒนากลุ่มสตรี เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดเพชรบุรี. Veridian E-Journal, Silpakorn University (สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์), 9(2), 2255-2267.
- พัชรินทร์ ศิริวิสุทธิรัตน์. (2555). คลังความรู้ทางวิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. เรียกใช้เมื่อ 16 พฤษภาคม 2562 จาก www.klb.dmh.go.th/index.php?m=evaluation&op=home&gr=&researchId=1716
- มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี. (2561). สรุปสถิติรับเรื่องราวร้องทุกข์ ประจำปี 2561. เรียกใช้เมื่อ 16 พฤษภาคม 2562 จาก <https://pavenafoundation.or.th/มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อ/>
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ. (2555). ไทยติดอันดับ 7 “เด็ก - ผู้หญิง” ถูกกระทำความรุนแรงทั่วโลกในรอบ 7 ปี. เรียกใช้เมื่อ 16 พฤษภาคม 2562 จาก <http://cpho.moph.go.th/wp/?p=8631>
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อนุชิต ไกรวิจิตร. (2563). กทม. เผยเหตุความรุนแรงในครอบครัวปี 62 สูงกว่า 1 พันราย พบในช่วงวัย 26-59 ปีมากที่สุด. เรียกใช้เมื่อ 13 เมษายน 2563 จาก <https://thestandard.co/bangkok-unveil-violence-rate-in-families-2020/>
- Ahmadzad-Asl, M. et al. (2016). Domestic violence against women as a risk factor for depressive and anxiety disorders: findings from domestic violence household survey in Tehran, Iran. *Archives of women's mental health*, 19(5), 861-869.
- Anderberg, D. et al. (2016). Unemployment and domestic violence: Theory and evidence. *The Economic Journal*, 126(597), 1947-1979.
- Bessel A. van der Kolk, MD. (2017). Developmental trauma disorder: toward a rational diagnosis for children with complex trauma histories. *Psychiatric annals*, 35(5), 401-408.
- Bloom, T. L. et al. (2018). Planting the TREE: A faith-based program for teen dating violence prevention. *Spirituality in Clinical Practice*, 5(3), 212.
- Brem, M. J. et al. (2019). Cyber abuse among men arrested for domestic violence: Cyber monitoring moderates the relationship between alcohol problems and intimate partner violence. *Psychology of Violence*, 9(4), 410-418.
- Cannon, M. C. et al. (2016). A survey of domestic violence perpetrator programs in the United States and Canada: Findings and implications for policy and intervention. *Partner abuse*, 7(3), 226-276.
- Costa, B. M. et al. (2015). Longitudinal predictors of domestic violence perpetration and victimization: A systematic review. *Aggression and violent behavior*, 24(2015), 261-272.
- Goodman, L. (2016). Domestic violence survivors' empowerment and mental health: Exploring the role of the alliance with advocates. *American journal of orthopsychiatry*, 86(3), 286.
- Gutierrez, I. A. & Gallegos, J. V. (2016). The effect of civil conflict on domestic violence: the case of Peru. Retrieved March 19, 2019, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2851158
- Hyman, I. et al. (2000). Primary prevention of violence against women. *Women's Health Issues*, 10(6), 288-293.

- Johnson, M. P. (2016). *Conflict and Control: Symmetry and Asymmetry in Domestic Violence*. New York: Routledge.
- Ma, J. et al. (2016). Behavior problems among adolescents exposed to family and community violence in Chile. *Family relations*, 65(3), 502-516.
- Postmus, J. L. et al. (2020). Economic abuse as an invisible form of domestic violence: A multicountry review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(2), 261-283.
- Stanley, N. & Humphreys, C. (2014). Multi-agency risk assessment and management for children and families experiencing domestic violence. *Children and youth services review*, 47(1), 78-85.
- Sulhani, S. et al. (2019). Counselling Program of Pre-marital Education at the Office of Religious Affairs. In 3rd Asian Education Symposium (AES 2018) (pp.284 – 288). Bundung Indonesia: Atlantis Press.
- Wang, Y. H. et al. (2017). Data for Social Good: A case study of building an effective public-private partnership on domestic violence prevention. Retrieved March 19, 2019, from <https://www.semanticscholar.org/paper/Data-for-Social-Good-%3A-A-Case-Study-of-Building-an-Wang-Chen/4e592f328ba2c99a9362b151c71679d92e6da830>
- Zarling, A. et al. (2015). A randomized controlled trial of acceptance and commitment therapy for aggressive behavior. *Journal of consulting and clinical psychology*, 83(1), 199.